

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Böxlörvmyskogens naturreservat*

Objektnummer	1119712
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Junsele
Fastighet	Del av Åkerbränna 1:40.
Markägare	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	27 km norr om Junsele.
Mittpunkt	x: 592709 y: 7091305 (SWEREF 99)
Areal [hektar]	58,6
Prod skogsmark [ha]	51,5

Naturtyper [ha]	Granskog	19,8
	Lövblandad barrskog	13,9
	Barrblandskog	12,9
	Våtmark	5,5
	Impediment	1,6
	Barrsumpskog	1,5
	Ungskog inklusive hygge	1,1
	Triviallövskog	1
	Tallskog	0,9
	Lövsumpskog	0,3

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska

gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från den dag de kungörs även om beslutet överklagas.

Skötselplan för reservatets långsiktiga förvaltning kommer att fastställas efter att beslutet är fattat (se Länsstyrelsens bedömning).

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en naturskog dominerad av gran. Denna hyser redan idag förhållandevis mycket av de strukturer såsom döda stående och liggande träd som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Nybildning av strukturer sker också fortlöpande, vilket gör att vissa naturvärden med tiden kan förväntas utvecklas än mer.

Syftet ska nås genom att låta området i huvudsak utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. För att återställa en naturlig hydrologi kan igenläggning av diken komma att ske.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast, eller annan anläggning på mark, våtmark eller i vatten.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, tippa, utfylla eller på annat sätt skada mark, block, våtmark och vatten.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft-, vatten- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig, bro eller spång.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna, träd och buskar, samt utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödningsämnen.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än på befinlig väg. Förbudet gäller ej snöskoter på snötäckt öppen myr samt vid uttransport av fällda älgar, björnar och annat högvilt, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 riva bäverdämmen.
- 12 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning och underhåll av informationstavlor.
- 3 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv, samt markering av därtill hörande ytor.
- 4 igenläggning av diken med därtill hörande avverkning av buskar och träd längs dikeskanten. Igenläggningarna ska bara ske om omgivande fastigheter ej riskerar att påverkas av förhöjda vattennivåer.
- 5 avlägsnande av eventuella främmande arter.
- 6 anläggande och underhåll av mindre friluftsanordningar, såsom exempelvis rastplats, stigar och spänger.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar och svampar, med undantag för plockning av icke fridlysta marklevande svampar.
- 3 insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur.
- 4 framföra motordrivna fordon annat än på befintlig väg.
- 5 genom grävning eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 6 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, bro, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 genomföra tävlingar, lägerverksamhet eller andra arrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.

Föreskrifterna ska inte hindra de åtgärder som krävs för att bekämpa okontrollerad brand i reservatet. All sådan bekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och därmed största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg i eller intill reservatets gränser. Träd som är rotade i reservatet och som har fallit, eller hotar falla, över vägen får kapas och ska lämnas i reservatet.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis

snöskoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) respektive terrängkörningsförordningen (1978:594).

Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för rivning av bäverdämmen som påverkar väg eller fastigheter utanför reservatet. Observera att dylik rivning regleras i 29 § jaktförordningen (1987:905).

Tillstånd enligt föreskrift C8 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de värden som reservatet syftar till att bevara.

Föreskrift C9 ska inte hindra ringmärkning av fågel i enlighet med övrigt regelverk.

Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. För undersökningar som innebär någon form av markering eller åverkan, kan länsstyrelsen ge tillstånd från föreskrifterna ovan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845), det gäller exempelvis större barkplattbagge.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Böxlörvmyskogen ligger norr om Junsele i länets nordvästra del, ett fåtal kilometer ifrån länsgränsen till Västerbotten. Området är närmare 60 hektar stort och består av barrnatskog belägen i en flack sydsluttning på 300 till 400 meters höjd över havet (det vill säga ovan högsta kustlinjen).

Skogen i området domineras av gran på frisk till fuktig mark. Den är i stora delar lövrik med spridda aspkloner, enstaka äldre sälgar och ett påtagligt genomgående björkinslag. Åldersspridningen bland granarna är god med en hel del senvuxna äldre granar, enstaka frodvuxna granar förekommer också. Skogen uppvisar en tydlig skiktning och dimensionsspridning. Tillgången på stående död ved och lågor är huvudsakligen sparsam, i delar av skogen finns dock partier där tillgången på död ved är god till riklig, även i form av grövre granlågor i olika nedbrytningsstadier.

Bland arter påträffade i området kan nämnas: granticka, ullticka, doftskinn, gammelgranskål, gränsticka, rosenticka, veckticka, stor aspticka, lunglav, skrovellav,

garnlav, tretåig hackspett (alla NT)*, grantickeporing, rynkskinn (båda VU)*, fläcknycklar, spindelblomster och korallrot (alla §)*.

Inga fornlämningar finns registrerade och så vitt känt finns inga kulturmiljölämningar inom området. Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Sammantaget utgörs de prioriterade bevarandevärdena av ett grannaturskogsområde med skyddsvärda arter där det finns goda förutsättningar att naturvärdena fortsätter att utvecklas över tid.

)* Kategorier enligt 2015 års rödlista: NT= nära hotad, VU= sårbar. § = fridlyst.

Ärendets beredning

Området inventerades i en länsomfattande inventeringsinsats av länsstyrelsen 2015 och skogens naturvärden bedömdes vara höga och skyddsvärda. Skogsstyrelsen har registrerat två nyckelbiotoper om cirka 27 respektive 10 hektar på fastigheten Åkerbränna 1:40.

2017 inkom markägaren till Skogsstyrelsen med en intresseanmälan om formellt skydd av området. Anmälan gick vidare till länsstyrelsen eftersom områdets storlek medförde att naturreservat kunde vara en lämpligare skyddsform. De av Skogsstyrelsen registrerade nyckelbiotoperna medförde även att markägarens brukningsenhet utgjordes av mer än fem procent nyckelbiotop. I enlighet med den nationella strategin för formellt skydd av skog (Nationell strategi för formellt skydd av skog, reviderad version 2017, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen) uppfyllde området därmed tre prioriteringsgrunder för skydd; höga värden på beståndsnivå, markägarens initiativ till formellt skydd samt en brukningsenhet med hög andel nyckelbiotop. Länsstyrelsen valde därför att gå vidare med ett områdesskydd.

I slutet av 2018 slöt länsstyrelsen avtal om intrångsersättning med berörd markägare och ersättning betalades ut kort därefter av Naturvårdsverket.

Detta beslut berör endast fastigheten Åkerbränna 1:40. Länsstyrelsen fortsätter arbetet med att bilda naturreservat på intilliggande fastigheter öster och väster om Åkerbränna 1:40, vilka omfattar skogs- och myrmosaikmark om ytterligare drygt 350 hektar.

Området finns registrerat som naturvårdsobjekt (objektsnr: 83611) vid länsstyrelsen. Även i Sollefteå kommuns översiktsplan från 2017 redovisas området som ett naturvårdsobjekt. Kommunen har inte redovisat området som intressant för vindbruk i översiktsplanen.

Området ingår i marker som kan nyttjas som vinterbetesmarker av Vilhelmina södra sameby. Delar av området berör också en flyttled av riksintresse för rennäringen.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter framkommit.

Remissyttranden har inkommit från SCA Skog AB, Sollefteå kommun, Vilhelmina södra sameby, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Sametinget.

Ingen av dem har något att invända mot förslag till beslut och att skötselplan kommer att fastställas senare.

Sametinget ser i grunden positivt på bildandet av naturreservatet. Samtidigt framför de att reservatet inte får inskränka möjligheterna för det samiska folket att behålla och utveckla sin kultur och sitt samfundsliv. Renskötsel och andra samiska näringar ska fortsatt kunna bedrivas och utvecklas inom naturreservatet. Sametinget anser vidare att det i reservatets syfte eller i områdesbeskrivningen ska framgå vilken betydelse och vilket värde området har för renskötseln. Vidare vill Sametinget att berörda samebyars inställning inhämtas och beaktas innan länsstyrelsen fattar beslut om bildande av naturreservatet. Sametinget anser att bildande av naturreservatet är förenligt med renskötseln och samiska intressen. Sametinget bedömer även att varken renskötseln eller annan verksamhet som bedrivs med stöd av renskötselrätten påverkar möjligheten att tillgodose det planerade naturreservatet Böxlörmyrskogens syfte.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har beaktat de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut. I beslutet har skrivits in vilka samebyar som ligger inom reservatsområdet. I syftet har dock inte något om renskötsel skrivits in, då syftet med reservatet inte är att värna den.

Vilhelmina södra sameby har förelagts att yttra sig vid det ordinarie remissförfarandet eftersom länsstyrelsen i det här området betraktar samebyn som sakägare vid reservatsbildning. Detta enligt det kartunderlag som länsstyrelsen 2009 tog fram i samråd med länets alla samebyar (511-1121-2009). Det har sedan dess använts för att avgöra vilka samebyar som betraktas som sakägare vid reservatsbildning. Sametinget har inför detta reservatsbeslut för första gången varit remissinstans, och de känner inte till ovan nämnda samråd och underlag. Samtliga här berörda samebyar har fått frågan om de vill göra ett förnyat samråd för att uppdatera kartunderlaget som säger inom vilket område de ska betraktas som sakägare. De har alla ställt sig positiva till detta, varför länsstyrelsen planerar ta initiativ till det. Sametinget kommer då också att involveras i samrådet. Inför detta arbete har samtliga samebyar fått information (2019-09-10) om samtliga pågående naturreservatsbildningar med kartor, syfte och föreskrifter.

Områdets skogar har tidigare påverkats av huggningar, men under lång tid har uppenbarligen få rationella skogsbruksåtgärder vidtagits. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved kunnat fortgå. Strukturellt avviker därför skogarna tydligt från rationellt brukade bestånd. Med tiden kan man förvänta sig att skogen utvecklar än mer av vissa naturvärden. Områdets naturvärden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till miljöer med mer naturlig skogsdynamik. Ett bevarande av naturvärdena i området är följaktligen oförenligt med konventionellt skogsbruk och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Levande skogar", "Myllrande våtmarker" och "Ett rikt växt och djurliv". Området ryms inom betinget för det regionala miljömålets första delmål från 2005, som anger att 1,8 % av länets produktiva skogsmark ska skyddas formellt. Urvalet av reservatsförslaget har gjorts i enlighet med både den nationella och den regionala strategin för formellt skydd av skog från 2017 respektive 2005. Avgörande urvalskriterier har varit områdets höga värden på beståndsnivå, markägarens initiativ till formellt skydd samt en brukningsenhet med hög andel nyckelbiotop.

Reservatsområde Böxlörvmyskogen är beläget inom identifierade värdestrukten Åkerbränna. Värdestrukten är redovisad i förslag till handlingsplan för Grön infrastruktur (Dnr 510-3812-2016) med anledning av att här finns en större ansamling av granskogar med höga naturvärden.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggat med nuvarande förvaltningsinriktning, kan det finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens ska motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

En art som skulle kunna bli föremål för en dispensansökan är den starkt hotade arten större barkplattbagge. Arten är ännu ej känd från Böxlörvmyskogen men förekommer inom ett avstånd på 5-10 kilometer i tre andra områden (Ruskhöjdens naturreservat i Västernorrlands län, Tvärmyrkullens naturreservat och Näverberget (oskyddat) i Västerbottens län). Om forskning visar att åtgärder behövs för att bevara större barkplattbagge, exempelvis genom att fälla träd eller föra in död ved i området, kan det bli aktuellt med en dispensansökan för att kunna utföra sådana åtgärder. Artens spridningsförmåga och förmåga att nyttja fällda träd studeras för närvarande (Större barkplattbagge *Pytho kolwensis* i och kring Oringsjö naturreservats omgivning - en pilotstudie kring spridning, Dnr 519-8712-12). Åtgärder ska dock inte genomföras förrän nämnda pågående försök med fällning av granar har utvärderats fullt ut och starka indikationer finns på att åtgärden verkligen fungerar. Det är viktigt att komma ihåg att dylika fällningar tär på det framtida kapitalet av död ved, samt att träden så småningom skulle ha fallit på naturligt sätt. I dagsläget bedömer länsstyrelsen att det varken finns något behov av, eller att kunskapsläget motiverar sådana åtgärder.

Naturreservatsbildningen av Böxlörvmyskogen säkerställer en potentiell livsmiljö för större barkplattbagge där granlågor kommer att bildas fortlöpande. Ytterligare skydd av områden (granmiljöer) inom trakten gör att mängden lämpliga lågor på landskapsnivå ökar. Var i trakten områdena sedan är belägna i förhållande till varandra, kan medföra positiva effekter för artens möjligheter till spridning, om även avståndet som arten har att sprida sig mellan lämpliga områden minskar.

Förbudet mot att framföra motordrivet fordon inom reservatet gäller även snöskoter, med i föreskrifterna angivna undantag. Detta motiveras med att sådan körning skulle kunna skada

liggande träd samt trädförnyring.

Länsstyrelsen ämnar att fastställa skötselplanen för Böxlörvmyskogens långsiktiga förvaltning vid ett senare tillfälle. Skälet är att reservatet, som framgår ovan, planeras att i framtiden omfatta även intilliggande marker av samma naturtyp men med annan ägare. I enlighet med förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. 3 § bedömer länsstyrelsen att det föreligger särskilda skäl att fastställa en gemensam skötselplan för Böxlörvmyskogen och tillkommande delar när utvidgningen är gjord. I området råder i huvudsak fri utveckling och ett upprättande av skötselplan idag skulle i praktiken inte innebära några skötselåtgärder för varken biologiska värden eller för friluftsliv.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kap. miljöbalken.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Anna-Maria Eriksson telefon 0611-34 92 45, anna-maria.eriksson@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland och Nordsverige. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även Therese Flodin, länsjurist, Mi Berglin, planhandläggare, samt Torbjörn Engberg, enhetschef vid Enheten för skyddad natur deltagit.

Berit Högman
landshövding

Anna-Maria Eriksson
naturvårdshandläggare

Bilagor

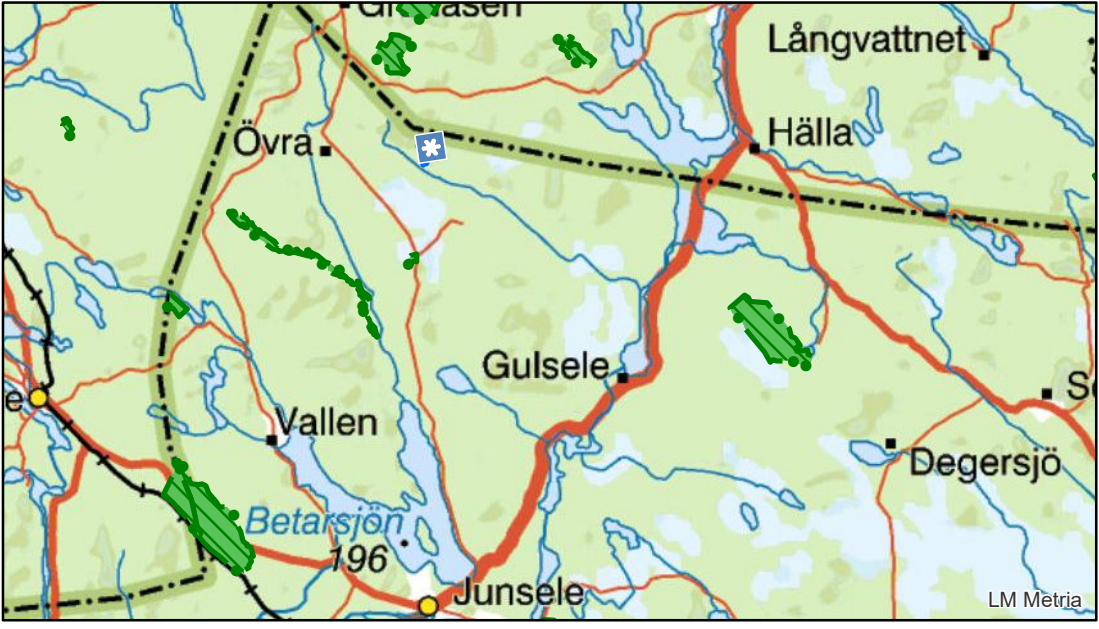
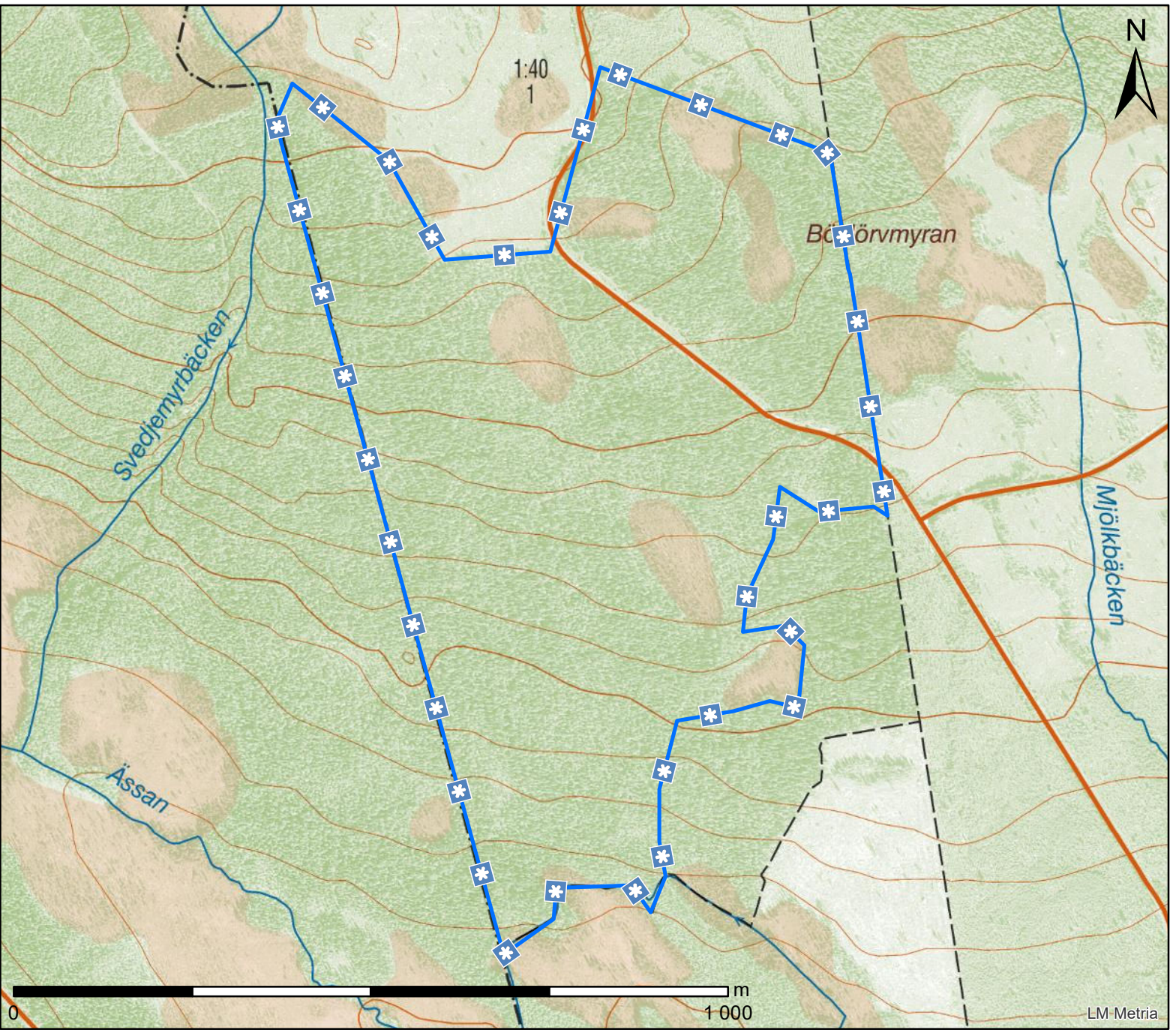

1 Beslutskarta

2 Sändlista

Bövlörvmyrskogens naturreservat

Bilaga 1
Beslutskarta
Dnr: 511-8011-17
2019-12-11

Reservatsgräns
Befintliga naturreservat